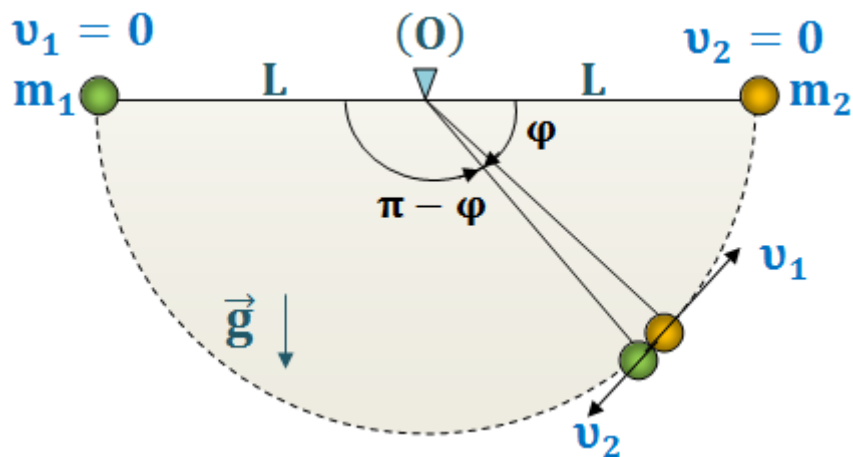

ΦΥΣΙΚΗ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΗ ΟΜΑΛΗ ΚΥΚΛΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ-ΕΛΑΣΤΙΚΗ ΚΡΟΥΣΗ

ΘΕΜΑ Β

Δυο πολύ μικρά ελαστικά σφαιρίδια με μάζες m_1, m_2 είναι δεμένα στα άκρα δυο αβαρών νημάτων μήκους L , τα άλλα άκρα των οποίων έχουν δεθεί σταθερά στο σημείο (O) . Τα σφαιρίδια συγκρατούνται ώστε τα νήματα να είναι οριζόντια και τεντωμένα. Αφήνουμε το σφαιρίδιο μάζας m_1 ελεύθερο να κινηθεί και μετά από λίγο το σφαιρίδιο μάζας m_2 .

Τα σφαιρίδια m_1, m_2 συγκρούονται ακαριαία κεντρικά και ελαστικά στη θέση που τα νήματα έχουν διαγράψει γωνίες $\pi - \varphi, \varphi$ αντίστοιχα.

1) Αν αμέσως μετά την κρούση το σφαιρίδιο μάζας m_1 ακινητοποιείται στιγμιαία τότε ο λόγος των μαζών τους είναι:

α) $\frac{m_1}{m_2} = 2$

β) $\frac{m_1}{m_2} = 3$

γ) $\frac{m_1}{m_2} = 5$

2) Αν επιπλέον μετά την κρούση το σφαιρίδιο μάζας m_2 εκτελεί οριακή ανακύκλωση τότε για την γωνία φ ισχύει:

α) $\varphi = 30^\circ$

β) $\varphi = 45^\circ$

γ) $\varphi = 60^\circ$

Απάντηση:

1) Σωστό το (β)

Για να βρούμε τις ταχύτητες των σφαιριδίων λίγο πριν την κεντρική ελαστική κρούση εφαρμόζουμε το Θ.Μ.Κ.Ε. για τη μη ομαλή κυκλική κίνηση τους.

$$m_1: \Sigma W = \Delta K \Leftrightarrow m_1 gh = \frac{1}{2} m_1 v_1^2 \Leftrightarrow |v_1| = \sqrt{2gh}, h = L\eta\mu\phi \quad (1)$$

Ομοίως για το m_2 :

$$|v_2| = \sqrt{2gh}, h = L\eta\mu\phi \quad (2)$$

Άρα $|v_1| = |v_2|$ και αφού $\vec{v}_1 \perp \vec{v}_2$ είναι $v_1 = -v_2$ (3)

Αμέσως μετά την κρούση

$$v'_1 = 0 \Leftrightarrow \frac{2m_2 v_2 + (m_1 - m_2)v_1}{m_1 + m_2} = 0 \stackrel{(3)}{\Leftrightarrow} 2m_2 v_2 = (m_1 - m_2)v_2 \Leftrightarrow m_1 = 3m_2 \Leftrightarrow \frac{m_1}{m_2} = 3$$

2) Σωστό το (α)

Για την κεντρική ελαστική κρούση των σφαιριδίων ισχύει:

$$v_1 + v'_1 = v_2 + v'_2 \stackrel{(3)}{\Leftrightarrow} -v_2 = v_2 + v'_2 \Leftrightarrow$$

$$v'_2 = -2v_2 \Leftrightarrow |v'_2| = 2|v_2| \stackrel{(2)}{\Leftrightarrow}$$

$$|v'_2| = 2\sqrt{2gL\eta\mu\phi} \quad (4)$$

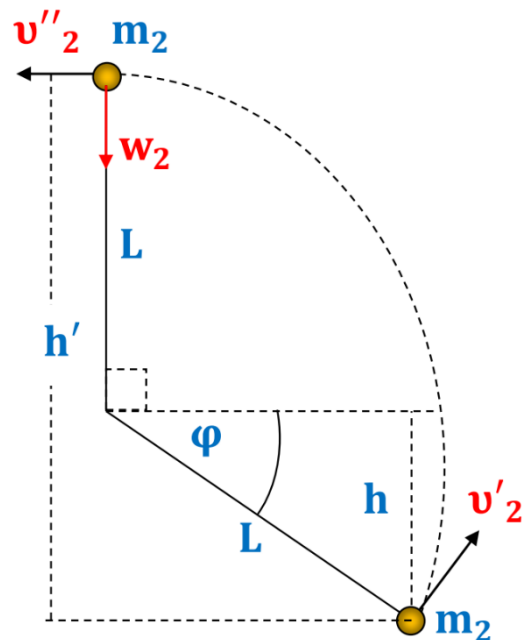
Μετά την κρούση το σφαιρίδιο μάζας m_2 εκτελεί οριακή ανακύκλωση φθάνοντας στο ανώτερο σημείο της τροχιάς του μετατοπιζόμενο κατακόρυφα κατά:

$$h' = h + L \Leftrightarrow h' = L(1 + \eta\mu\phi) \quad (5)$$

Στη θέση αυτή:

$$\Sigma F_2 = \frac{m_2 v_2''^2}{L} \Leftrightarrow N + w_2 = \frac{m_2 v_2''^2}{L} \stackrel{N=0}{\Leftrightarrow}$$

$$|v_2''| = \sqrt{gL} \quad (6)$$

Εφαρμόζουμε το Θ.Μ.Κ.Ε. για την κίνηση αυτή:

$$\Sigma W = \Delta K \Leftrightarrow -m_2 gh' = \frac{1}{2} m_2 v_2''^2 - \frac{1}{2} m_2 v_2'^2 \Leftrightarrow -2gh' = v_2''^2 - v_2'^2 \Leftrightarrow$$

$$-2gL(1 + \eta\mu\phi) = gL - 8gL\eta\mu\phi \Leftrightarrow \eta\mu\phi = \frac{1}{2} \Leftrightarrow \phi = 30^\circ$$